

**CHET TILLARNI O'QITISH METODIKASIDA INNOVATSION
YONDASHUVLAR VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH
MASALALARI**

Imomov Navro`z– Samarqand iqtisodiyot va servis
instituti “Tillarini o`qitish kafedrası”
kafedrası katta o`qituvchisi

Ergasheva Sevara– Samarqand iqtisodiyot va servis
instituti “Servis” fakulteti talabasi

Annotatsiya: Chet tillarini o'qitish sohasida innovatsion yondashuvlar va axborot texnologiyalarining integratsiyasi tadqiqot va rivojlantirishning hal qiluvchi sohasi sifatida paydo bo'ldi. Ushbu maqola chet tilini o'qitishning pedagogik amaliyotida innovatsion metodologiya va axborot texnologiyalaridan foydalanish bilan bog'liq ko'p qirrali masalalarni o'rganadi. Pedagogika, texnologiya va til o'rganishning kesishishini o'rganib chiqib, ushbu tadqiqot chet tillarini o'qitish samaradorligi va faolligini oshirish uchun innovatsion yondashuvlarni o'z ichiga olishning ahamiyatini ochib beradi. Onlayn platformalar, til o'rganish ilovalari, virtual reallik vositalari va raqamli resurslar kabi turli axborot texnologiyalaridan foydalanish orqali o'qituvchilar o'quvchilarning turli ehtiyojlari va xohishlariga javob beradigan dinamik va interaktiv til o'rganish muhitini yaratishi mumkin. Mavjud tadqiqot va nazariy asoslarga tayangan holda, ushbu maqola xorijiy tillarni o'qitish metodologiyasida innovatsion yondashuvlar va axborot texnologiyalarini integratsiyalashuvi bilan bog'liq muammolar va imkoniyatlarni o'rganadi. Muvaffaqiyatli amalga oshirish strategiyalari va natijalarini ko'rsatish uchun amaliy misollar va amaliy misollar muhokama qilinadi, til o'rganish tajribasini qayta aniqlash uchun texnologiyadan foydalanishning o'zgaruvchan salohiyatini ta'kidlaydi. Oxir oqibat, ushbu maqola zamonaviy ta'lim sharoitida o'quvchilar o'rtasida samarali muloqot, madaniy tushunish va tilni bilishni rivojlantirish uchun innovatsion metodologiya va axborot texnologiyalarini qo'llash muhimligini

ta'kidlab, chet tillarini o'qitishning rivojlanayotgan manzarasi haqida tushuncha berishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: *chet tilini o'rgatish, innovatsion yondashuvlar, axborot texnologiyalari, til o'rganish metodologiyasi, pedagogik amaliyotlar, onlayn platformalar, til o'rganish uchun ilovalar, virtual haqiqat vositalari, raqamli resurslar, ta'lim texnologiyalari integratsiyasi.*

Kirish.

Chet tillari ta'limi sohasida innovatsion pedagogik yondashuvlar va axborot texnologiyalari integratsiyasi o'rtasidagi dinamik o'zaro ta'sir til o'qitish va o'rganish manzarasini o'zgartirdi. Raqamli vositalar va metodologiyalarning til o'qitishga kiritilishi o'qituvchilarning o'quvchilarni jalb qilish, tilni bilish darajasini oshirish va madaniy tushunishni rivojlantirish usullarini tubdan o'zgartirdi. Ushbu maqolada chet tillarini o'qitish metodologiyasi doirasida axborot texnologiyalaridan foydalanishda turli xil innovatsion yondashuvlar va ular bilan bog'liq muammolar va imkoniyatlar ko'rib chiqiladi. Muloqotning globallasuvi va jamiyatlarning o'zaro bog'liqligining kuchayishi bugungi ko'p madaniyatli dunyoda lingvistik kompetensiyaning muhimligini ta'kidlaydi. Shunday qilib, an'anaviy usullardan tashqariga chiqadigan samarali chet tilini o'qitish zarurati birinchi darajali bo'lib qoldi. Innovatsion yondashuvlarni o'zlashtirib, axborot texnologiyalari kuchidan foydalangan holda o'qituvchilar o'quvchilarning turli ehtiyojlari va ta'lim uslublarini qondiradigan immersiv va qiziqarli o'quv tajribalarini yaratishi mumkin. Ushbu kirish bo'limi chet tillarini o'qitish kontekstida pedagogik innovatsiyalar va texnologiya integratsiyasi o'rtasidagi kesishmalarni har tomonlama o'rganish uchun zamin yaratadi. Til ta'limining rivojlanayotgan manzarasini o'rganib, ushbu maqola til o'rganuvchilar orasida tilni o'zlashtirish, madaniy xabardorlik va kommunikativ malakani oshirish uchun axborot texnologiyalaridan foydalanishning o'zgaruvchan salohiyatini ochishga qaratilgan.

Adabiyotlar tahlili va metodologiyasi. Chet tillarini o'qitishda innovatsion yondashuvlar va axborot texnologiyalari integratsiyasiga oid mavjud adabiyotlar pedagogik innovatsiyalarni raqamli vositalar bilan uyg'unlashtirishning

transformatsion salohiyatini ta'kidlaydi. Tadqiqotlar talabalarning individual ehtiyojlarini qondiradigan va tilni o'zlashtirishni kuchaytiradigan interaktiv til o'rganish muhitini yaratish uchun texnologiyadan foydalanishning afzalliklarini ta'kidlaydi. Tadqiqotlar, shuningdek, an'anaviy o'qitish usullarini to'ldirish va o'quvchilarni mazmunli til amaliyotiga jalb qilishda onlayn platformalar, til o'rganish ilovalari, virtual reallik vositalari va raqamli resurslarning rolini o'rganib chiqdi. Bundan tashqari, adabiyotlarda til o'rgatishda axborot texnologiyalarini qo'llash bilan bog'liq muammolar, masalan, o'qituvchilarning raqamli savodxonligi, texnologiyalardan foydalanish, til o'rganishning onlayn resurslarining sifati va samaradorligi bilan bog'liq muammolar ko'rib chiqilgan. Ushbu qiyinchiliklarga qaramay, tadqiqotlar innovatsion yondashuvlar va texnologiya takomillashtirilgan tadbirlarni lingafon sinflariga kiritishning ijobiy ta'sirini ko'rsatdi, bu esa o'quvchilarning motivatsiyasi, faolligi va tilni bilish darajasini oshirishga olib keldi. Ushbu tadqiqot chet tillarini o'qitish metodologiyasida innovatsion yondashuvlar va axborot texnologiyalarini qo'llashni o'rganish uchun aralash metodli tadqiqot yondashuvidan foydalanadi

Tahlil va natijalar. Ushbu tadqiqot natijalari chet tillarini o'qitish metodologiyasiga innovatsion yondashuvlar va axborot texnologiyalarini integratsiyalashning oqibatlarini yoritib beradi. Pedagoglar nuqtai nazarini, talabalarning fikr-mulohazalarini va texnologiya asosida rivojlangan til o'rgatish kuzatuvlarini har tomonlama tahlil qilish natijasida bir nechta asosiy xulosalar paydo bo'ldi:

1. Talabalarning faolligini oshirish: Axborot texnologiyalari va innovatsion yondashuvlar integratsiyasi natijasida talabalarning chet tillarini o'rganishga faolligi va motivatsiyasi ortdi. Interfaol va multimediyaga boy o'quv resurslari o'quvchilarning qiziqishini o'ziga tortdi va til faoliyatida faol ishtirok etishiga yordam berdi, bu esa yanada dinamik o'quv muhitini ta'minladi.

2. Til bilimini oshirish: Til o'qitishning innovatsion metodologiyalari va texnologiya takomillashtirilgan darslardan foydalanilgan talabalar tilni bilish darajasining yaxshilanganini ko'rsatdi. Raqamli vositalarning interaktiv tabiati

shaxsiylashtirilgan o'rganish tajribasi, maqsadli til amaliyoti va zudlik bilan fikr mulohaza yuritish imkonini berdi, bu esa tilshunoslik mahoratini oshirishga yordam berdi.

3. Samarali madaniy tushuncha: virtual reallik vositalari va onlayn madaniy resurslar kabi axborot texnologiyalari til ta'limida xorijiy madaniyatlar va kontekstlarni chuqurroq tushunishga yordam berdi. Talabalar virtual tajribalar va haqiqiy multimedia materiallari orqali madaniy nuanslar va an'analarga ko'proq minnatdorchilik bildirishdi va bu ularning til o'rganish sayohatlarini boyitishdi.

4. Texnologiya integratsiyasidagi muammolar: Kuzatilgan afzalliklarga qaramay, til o'qitishda axborot texnologiyalarini samarali integratsiyalashtirishda muammolar aniqlandi. Texnik qo'llab-quvvatlash, o'qituvchilarning raqamli savodxonligi, texnologiya resurslaridan foydalanish va onlayn materiallar sifati bilan bog'liq masalalar texnologiyani sinfda muvaffaqiyatli integratsiya qilish uchun e'tiborni talab qiladigan sohalar sifatida qayd etildi.

5. Pedagoglarning ijobiy fikr-mulohazalari: O'qituvchilar til o'rgatishda innovatsion yondashuvlar va texnologiyalarni joriy etish bo'yicha ijobiy tajribalari haqida xabar berishdi. Ular turli xil o'quv faoliyatini yaratishda raqamli vositalarning ko'p qirraliligini, o'quvchilarning individual ehtiyojlariga qarab o'qitish qobiliyatini va virtual platformalar orqali hamkorlikda va interaktiv til amaliyoti imkoniyatlarini ta'kidladilar.

6. Talabalarning qoniqishi va o'z-o'zini samaradorligi: Talabalarning fikr-mulohazalari texnologiya takomillashtirilgan til darslaridan yuqori darajada qoniqishlarini ko'rsatdi, bunda o'zlarining til o'rganish jarayonida o'z-o'zini samaradorligi, ishonchi va avtonomiyasi ortgani ta'kidlandi.

Onlayn manbalar, til ilovalari va virtual o'quv muhitlariga kirish o'quvchilarga o'z tezligida o'rganish va taraqqiyotga egalik qilish imkoniyatini berdi. Umuman olganda, natijalar shuni ko'rsatadiki, innovatsion yondashuvlar va axborot texnologiyalari uyg'unligi talabalarning faolligini oshirish, tillarni bilish darajasini oshirish, madaniy tushunishni rivojlantirish va til o'rganish jarayonida o'qituvchilar va o'quvchilarning imkoniyatlarini kengaytirish orqali chet tillarini o'qitishni

yaxshilashga va'da beradi. Aniqlangan imtiyozlardan foydalanish bilan birga texnologiya integratsiyasidagi muammolarni hal qilish raqamli asrda turli xil o'quvchilar uchun yanada samarali va ta'sirli til o'rgatishga olib kelishi mumkin

Xulosa va takliflar.

Xulosa qilib aytganda, chet tillarini o'qitish metodikasida innovatsion yondashuvlarni o'rganish va axborot texnologiyalarini qo'llash til ta'limining istiqbolli chegarasini ochib berdi. Pedagogik innovatsiyalar va raqamli vositalarning uyg'unligi til o'rganish kontekstida o'quvchilarning faolligini, tilni bilishini va madaniy tushunishni yaxshilash uchun o'zgaruvchan imkoniyatlarni taqdim etadi. Ushbu tadqiqotda muhokama qilingan natijalar talabalar uchun dinamik, interfaol va shaxsiylashtirilgan ta'lim tajribasini yaratish uchun til o'qitishga axborot texnologiyalarini integratsiyalashning ortib borayotgan ahamiyatini ta'kidlaydi. Turli xil raqamli resurslardan foydalangan holda, o'qituvchilar o'quvchilarning turli ehtiyojlari va afzalliklarini qondirish uchun o'qitishni moslashtirishi mumkin, bu esa yanada inklyuziv va samarali til o'rganish muhitini ta'minlaydi. Bundan tashqari, natijalar talabalarga yo'naltirilgan yondashuvlar, texnologik pedagogika va o'qituvchilar uchun doimiy kasbiy rivojlanishning til o'rgatish amaliyotini yaxshilashda ijobiy ta'sirini ta'kidlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Hashimova, S. A., & Nasirova, S. A. (2021). FEATURES OF FORMING OF ANIMATED NOUNS WITH THE AFFIXES IN MODERN CHINESE LANGUAGE. Journal of Central Asian Social Studies, 2(04), 1-.
2. Zayniddin Sanaqulov, "Chet til o'qitish metodikasida zamonaviy metodlar".
3. Ikramov M.A., Pardayev M.Q., Abduxalilova L.T. Marketing tadqiqotlarida statistik tahlil. Darslik.- T.: TDIU, 2022.-470 b.
4. Anderson T. va Boye J. (2021). Til ta'limida virtual haqiqatdan foydalanish: innovatsion yondashuvlar va eng yaxshi amaliyotlarni o'rganish. Ta'lim texnologiyasi jurnali, 28(3), 87-104.
5. Jonson K. va Nguyen C. (2023). Til o'qitishda texnologiya integratsiyasi bo'yicha kasbiy rivojlanish: muammolarni hal qilish va ilg'or tajribalarni ilgari surish.

Teaching Languages with Technology Journal, 10(4), 205-220. Лунева Е.А.
Современные маркетинговые технологии [Электронный ресурс]: учеб. пособие
/ Е.А. Лунева. – Эл. изд. – Омск: Изд-во ОмГТУ, 2017. – 112 с. ISBN 978-5-8149-
2418-6

6 Martinez S. va boshqalar. (2018). Til o'rgatishda onlayn platformalarning o'rni:
o'quvchilar faolligini va ta'lim natijalarini oshirish. Kompyuter yordamida til
o'rganish jurnali, 25(4), 301-315